

Załącznik nr 1

Przykładowe projekty dofinansowane w ramach działań 2.5 i 2.2

Działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego*

- 1) Złotów otrzyma wsparcie na zieleni miejską
- 2) Zagospodarowanie Parku Chrobrego w Gliwicach
- 3) Brwinów zrewitalizuje park i utworzy edukacyjny ogród botaniczny
- 4) Gmina Świecie urządzi park rekreacyjno-wypoczynkowy
- 5) Odbudowa parku miejskiego w Rykach
- 6) Rekultywacja i remediacja terenów dawnej koksowni Orzegów
- 7) Zdegradowany teren po cukrowni w Pelplinie będzie miejscem rekreacji
- 8) Rekultywacja „dzikich” kąpielisk w gminie Końskie
- 9) Uporządkowanie parku leśnego Chrzastówka w Jaworznie
- 10) Zazieleni się w Sulejówku, Starachowicach, Sochaczewie i Koluszkach
- 11) Hałda Piłsudski w Jaworznie zazielenieje
- 12) Rekultywacja miejskiego akwenu Sosina w Jaworznie
- 13) Parki, skwery i przyuliczna zieleni w Jarocinie zyskają nowe życie
- 14) Trzy parki o symbolice historycznej w Warszawie będą odnowione i rozbudowane
- 15) Dorzecze Parsęty będzie rozwijać swoją zieleni miejską
- 16) Wsparcie dla Kraśnika na odnowę i rozwój terenów zieleni
- 17) Odtworzenie biologicznej aktywności stawu Kalina
- 18) Rozwój terenów zielonych w Stalowej Woli
- 19) Powstanie park miejski w Łochowie
- 20) Warszawskie parki: Żeromskiego, Pole Mokotowskie i Ogrody Kosmosu uporządkują swoje tereny zielone
- 21) Żyrardów będzie rozwijał tereny zielone
- 22) Rozwój funkcji zdrowotnych i rekreacyjnych w Świebodzicach
- 23) Więcej zieleni i lepsze powietrze dla Płocka

Działanie 2.2 *Gospodarowanie odpadami komunalnymi*

- 24) W Gdańsku powstaje kompleksowy zakład gospodarowania odpadami
- 25) Związek Gmin Karkonoskich inwestuje w linie technologiczne i system segregacji odpadów
- 26) Krosno inwestuje w unowocześnienie gospodarki odpadami
- 27) Powstanie 13 Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w województwie wielkopolskim
- 28) Budowa miejskich PSZOK-ów w Bydgoszczy
- 29) Dorzecze Parsęty z dotacją na 10 Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
- 30) Rozbudowa sieci ekoportów w Szczecinie

1) Złotów otrzyma wsparcie na zielenią miejską

Na zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej w Złotowie (wielkopolskie) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej prześle ponad 2,1 mln zł wsparcia z unijnego Funduszu Spójności. Prawie 24 hektary zazielenią się do końca 2020 r., a koszt tego przedsięwzięcia wyniesie 4,5 mln zł.

Umowę o dofinansowanie zieleni w Złotowie zawarto 27 kwietnia 2018 r. w siedzibie NFOŚiGW. Na dokumencie swoje podpisy złożyli: Wiceprezes Zarządu NFOŚiGW Dominik Bąk oraz Burmistrz Gminy Miasta Złotowa Adam Pulit, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Miasta Złotowa Jadwigi Skórcz. Źródłem unijnej dotacji będzie działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w ramach II osi priorytetowej *Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu*, którą NFOŚiGW wdraża w porozumieniu i zgodnie z polityką ekologiczną kreowaną przez Ministerstwo Środowiska.

W ramach projektu osiem miejsc zostanie na nowo zagospodarowanych zielenią. Będą to: Jezioro Miejskie (zwiększenie bioróżnorodności wzdłuż promenady spacerowej), Jezioro Baba (teren przy ulicy Mokrej), obszar nad Jeziorem Zaleskim (zwiększenie bioróżnorodności), Park Miejski przy alei Piasta (rozbudowa struktury warstwowej i gatunkowej), Góra Żydowska (teren dawnego cmentarza Gminy Żydowskiej), obszar dawnego cmentarza ewangelickiego przy ulicy Staszica, Jezioro Burmistrzowskie (eko-park), a także teren rekreacyjno-wypoczynkowy przy ulicy Promykowej (ogrody tematyczne). Docelowy sposób zagospodarowania okolicy, objętej projektem zakłada, że będzie ona pokryta zielenią przynajmniej w 70 proc. Teren będzie bezpłatnie dostępny dla społeczeństwa.

Łącznie zagospodarowane zostaną prawie 24 hektary, a dodatkowy obszar powierzchni biologicznie czynnej, uzyskanej w wyniku realizacji przedsięwzięcia, wyniesie blisko 8 hektarów.

2) Zagospodarowanie Parku Chrobrego w Gliwicach

Miasto Gliwice wyda 1,3 mln zł na zmodernizowanie Parku Chrobrego, a NFOŚiGW wesprze tę inwestycję unijną dotacją w wysokości blisko 8 mln zł w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (działanie 2.2).

Umowę w tej sprawie zawarto 18 kwietnia 2018 r., a czas realizacji przedsięwzięcia to 10 maja 2016 r. – 31 grudnia 2018 r.

Projekt polega na kompleksowym zagospodarowaniu przestrzeni istniejącego Parku Chrobrego w Gliwicach. Zagospodarowanie obejmie uzupełnienie istniejącej zieleni o nowe nasadzenia oraz modernizację infrastruktury dla jej udostępniania. W Parku powstaną m.in. place zabaw, siłownia, infrastruktura do gry w discgolfa, bulodrom, zmodernizowane zostaną ciągi komunikacyjne. Dodatkowo zaplanowano montaż oświetlenia LED. Dzięki realizacji przedsięwzięcia mieszkańcy uzyskają dostęp do ponad 10-hektarowej atrakcyjnej przestrzeni publicznej pełniącej funkcję rekreacyjno-sportową. Modernizacja istniejącej zieleni i dodatkowe nasadzenia przyczynią się również do poprawy stanu powietrza i ograniczenia hałasu miejskiego w sąsiedztwie Parku.

3) Brwinów zrewitalizuje park i utworzy edukacyjny ogród botaniczny

Mieszkańcy Brwinowa w połowie 2021 r. będą mogli cieszyć się urokami parku miejskiego, który zostanie zrewitalizowany dzięki 2,1 mln zł unijnej dotacji, przyznanej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zagospodarowanie zielonego serca miasta, w tym utworzenie edukacyjnego ogrodu botanicznego, będzie kosztowało 5,7 mln zł.

Umowę w sprawie dofinansowania poprawy jakości środowiska miejskiego 13 kwietnia 2018 r. w siedzibie Narodowego Funduszu zawarli: Wiceprezes Zarządu NFOŚiGW Dominik Bąk oraz reprezentujący beneficjenta Burmistrz Gminy Brwinów Arkadiusz Kosiński.

Pieniądze, które pomogą stworzyć wymarzone miejsce odpoczynku i rekreacji dla mieszkańców Brwinowa będą pochodziły z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (działanie 2.5) w ramach II osi priorytetowej *Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu*, którą NFOŚiGW wdraża w porozumieniu z Ministerstwem Środowiska.

To kolejny etap ekologicznych działań w brwinowskim parku (mazowieckie). Tym razem zagospodarowana zostanie istniejąca część parku oraz przylegający do niej teren, gdzie ma powstać edukacyjny ogród botaniczny. Łączna powierzchnia terenów zieleni objętych pracami liczy sobie ponad 4,5 hektara, a prawie pół hektara stanowić będzie dodatkowa przestrzeń biologicznie czynna uzyskana w wyniku realizacji projektów. Zakres przedsięwzięcia przewiduje między innymi prace dotyczące zieleni, wykonanie elementów małej architektury i oświetlenia oraz budowę alejek.

Zagospodarowanie terenu stworzy możliwie bogate, wielopiętrowe i wielogatunkowe założenie zieleni oparte na gatunkach rodzimych, tworzących dogodne i atrakcyjne warunki dla ptaków, owadów i drobnych ssaków. Zaplanowano ustawienie budek lęgowych i karmników dla ptaków. Nasadzenia drzew i krzewów wokół terenu inwestycji mają na celu stworzenie enklawy ciszy ze względu na sąsiedztwo ruchliwych ulic i torów kolejowych. Projektowane obsadzenie ekranów oddzielających teren kolejowy od parku pnączami pozwoli na uzyskanie efektu zielonej ściany i dodatkową barierę oddzielającą. Z kolei wykonana mała architektura – obejmująca ławki, altanę, kosze, plac zabaw – będzie stanowić dodatkową atrakcję dla istniejącej zieleni.

4) Gmina Świecie urządzi park rekreacyjno-wypoczynkowy

Gmina Świecie (kujawsko-pomorskie) 12 kwietnia 2018 r. podpisała z NFOŚiGW umowę na dofinansowanie projektu polegającego na rozwoju zieleni na tamtejszym Osiedlu Marianki IV. Prace o wartości 6,5 mln zł potrwają do końca listopada br. Unijna dotacja z działania 2.5 POLiŚ2014-2020 wyniesie 4,5 mln zł.

W ramach zadania planuje się realizację dwóch działań: urządzenie parku rekreacyjno-wypoczynkowego wraz z zagospodarowaniem zbiornika wodnego – Dużego Blankusza oraz budowę urządzeń i małej architektury na Osiedlu Marianki IV.

Celem projektu jest poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez utworzenie terenów zielonych na terenie gminy Świecie. W ramach inwestycji zostanie zrealizowany jeden projekt dotyczący zieleni miejskiej. W ramach inwestycji łączna powierzchnia terenów zieleni objętych projektami/pracami w ramach projektów wyniesie 5,53 ha. Dodatkowa powierzchnia biologicznie czynna uzyskana w wyniku realizacji projektu wyniesie 0,01 ha

5) Odbudowa parku miejskiego w Rykach

Gmina Ryki (lubelskie) otrzyma blisko 2,5 mln zł wsparcia na rewaloryzację parku miejskiego. Efekty lokalnej inwestycji będą widoczne pod koniec 2019 r. Pieniądze na poprawę jakości środowiska miejskiego przyznał Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Koszt całkowity przedsięwzięcia wyniesie ponad 5 mln zł, a unijne wsparcie z działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* będzie stanowiło 85 proc. środków przewidzianych na jego realizację. Umowę w tej sprawie podpisali 4 kwietnia 2018 r. w siedzibie Narodowego Funduszu: Prezes Zarządu NFOŚiGW Kazimierz Kujda oraz Burmistrz Ryk Jarosław Żaczek i Skarbnik Gminy Ryki Dariusz Sosnowski.

W ramach rewitalizacji parku miejskiego w Rykach przewiduje się zakładanie trawników i łąk kwiatnych, wprowadzenie nasadzeń drzew i krzewów w celu uzupełnienia istniejących nasadzeń i wykreowania piętrowości roślinnej, pielęgnację istniejącego drzewostanu, zakładanie domków dla ptaków i owadów, poprawę nawierzchni istniejących ciągów pieszych, urządzenie siłowni plenerowej, budowę fontanny nieckowej, montaż ławek, tablic informacyjnych i stojaków na rowery. Wszystkie te prace mają na celu udostępnienie mieszkańcom wysokiej jakości przestrzeni miejskiej w postaci urządzonych terenów zieleni miejskiej i zielonej infrastruktury, a także uporządkowanie i wzbogacenie gatunkowe istniejącej szaty roślinnej. Projekt obejmuje trzy obszary na terenie miasta Ryki o łącznej powierzchni liczącej ponad 3 hektary. Zaplanowano uzyskanie 0,16 ha dodatkowej powierzchni czynnej biologicznie.

Dofinansowanie tego typu przedsięwzięć jest zbieżne z działaniami Ministerstwa Środowiska, które umożliwia NFOŚiGW (jako instytucji wdrażającej) dysponowanie unijnymi środkami w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, II oś priorytetowa *Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu*.

6) Rekultywacja i remediacja terenów dawnej koksowni Orzegów

NFOŚiGW 6 marca 2018 r. podpisał z Rudą Śląską umowę o unijne dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (działanie 2.5) przedsięwzięcia polegającego na rekultywacji i remediacji terenów dawnej koksowni Orzegów. Unijne wsparcie wyniesie blisko 17 mln zł przy całkowitym koszcie przedsięwzięcia prawie 20 mln zł.

Rzeczowa realizacja projektu przewidziana jest na lata 2017-2020. Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na remediacji i rekultywacji terenów koksowni w Orzegowie wraz z odrestaurowaniem istniejących obiektów zabytkowych. Specyficzne zanieczyszczenia gruntu zmuszają administratorów tego terenu do ich bezpiecznego zneutralizowania, by nie stanowiły zagrożenia dla osób przebywających na tym obszarze oraz istniejącej fauny i flory. Teren funkcjonuje obecnie jako dzika przestrzeń miejska z nieuregulowaną zielenią, ruinami przemysłowymi oraz znacznym zanieczyszczeniem chemicznym. W strefie południowej znajduje się ciąg zdewastowanych budowli świadczących o ważnym znaczeniu przemysłowym tego terenu. Większa jego część porośnięta jest sukcesyjną roślinnością, która nie była nigdy regulowana przez miasto. Tereny bezpośrednio przy starym ciągu technologicznym są zaniedbane i w sposób przypadkowy zarośnięte zielenią niską i wysoką. Na terenie są zlokalizowane dzikie składowiska odpadów komunalnych. Odrestaurowanie zabytkowych obiektów przemysłowych pozwoli na ubogacenie kulturowe tego miejsca, a rewitalizacja terenów zielonych pozwoli na stworzenie miejskiej zielonej wyspy.

Celem całego zadania jest uzyskanie terenu oczyszczonego z odpadów i zanieczyszczeń, niezagrażającego zdrowiu użytkowników, przywrócenie równowagi środowiskowej z zagospodarowaniem w sposób umożliwiający prawidłowy rozwój i ochronę flory i fauny na tym terenie, oraz zapobieżenie dalszej degradacji. Przedmiotem planowanego przedsięwzięcia jest przeprowadzenie remediacji i rekultywacji tego obszaru i przywrócenie całemu terenowi byłej koksowni, zdegradowanemu poprzez historyczną działalność przemysłową, funkcji kulturowej i przyrodniczej. W wyniku planowanych działań powstanie ogólnodostępny teren zielony, parkowy, wyposażony w chodniki, place, drogę dojazdową, parking, obiekty małej architektury takie jak ławki, stoliki, kosze, latarnie, powstanie ogólnodostępna toaleta, ścieżka dydaktyczna oraz odrestaurowane i zabezpieczone zostaną ruiny będące pozostałością dawnej koksowni Orzegów.

Teren objęty projektem podzielono na 3 strefy – A, B i C –które odpowiednio zajmują powierzchnię 2,3813 ha, 2,24 ha, 0,1995ha (łącznie 4,8208 ha). Zgodnie z założeniami projektu co najmniej 70% powierzchni terenu (3,37 ha) po zakończeniu realizacji projektu przeznaczone zostanie na teren biologicznie czynny. Ponadto, teren ten będzie udostępniany bezpłatnie dla społeczeństwa i nie

przewiduje się osiągnięcia jakichkolwiek dochodów w wyniku realizacji projektu lub po jego zakończeniu w okresie trwałości.

7) Zdegradowany teren po cukrowni w Pelplinie będzie miejscem rekreacji

Gmina Pelplin otrzyma z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej unijne dofinansowanie w kwocie 9,5 mln zł na realizację projektu rekultywacji i zagospodarowania zanieczyszczonego, przemysłowego terenu po lokalnej cukrowni. Dzięki pracom remediacyjnym mieszkańcy uzyskają zaplecze rekreacyjne i wypoczynkowe.

W ramach przedsięwzięcia zostanie zbudowana ścieżka pieszo-rowerowa oraz ciągi wyłącznie piesze, m.in. ścieżki spacerowe. W planach jest stworzenie placu zabaw dla dzieci młodszych i starszych, w tym ukształtowanie dwóchgórek do zabawy. Dla dorosłych będą dostępne trawiaste miejsca piknikowe (ze stolikami przeznaczonymi do spotkań). Powstaną także warunki do uprawiania sportu – gmina odda do użytku na tym obszarze dwa boiska, siłownię zewnętrzną, dwa stoły tenisowe i dziewięć stojaków na rowery. Pojawią się również obiekty małej architektury: dwa budynki socjalno-sanitarne, trzydzieści pięć ławek oraz szesnaście koszy na śmieci. Wszystkie elementy nowej infrastruktury będą dostępne dla osób niepełnosprawnych. Inwestycja poprawi jednocześnie stan środowiska, prowadząc do ostatecznego usunięcia degradacji przemysłowych zagrażających zdrowiu ludzi.

– Komplementarność jest największym walorem tego projektu. Są to działania, które rozwiązują istotny problem skażenia chemicznego i zagrożenia ekologicznego, ale zarazem otwierają teren po dawnej cukrowni na zupełnie nowe możliwości. Coś, co przez wiele lat było miejscem zapomnianym i unikany, stanie się „zielonymi płucami” Pelplina – powiedział Burmistrz Gminy Pelplin, Patryk Demski podczas uroczystości podpisania umowy. Składający podpis ze strony Narodowego Funduszu Zastępca Prezesa, Roman Wójcik, życząc powodzenia w realizacji projektu, wyraził przekonanie, że pelpliński projekt, oprócz bieżącej użyteczności, będzie miał także duże, perspektywiczne znaczenie dla nowych pokoleń mieszkańców gminy.

Łączna powierzchnia przeznaczonych do rekultywacji gruntów obejmuje 12,15 ha, a uzyskany przez gminę dodatkowy, biologicznie czynny areał to 11,03 ha.

Całkowity koszt przedsięwzięcia opiewa na kwotę ponad 11 mln zł, natomiast udostępnione przez NFOŚiGW dofinansowanie ze środków UE (pokrywające 85 proc. kosztów inwestycji) wynosi blisko 9,5 mln zł. Źródłem dofinansowania projektu jest działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* w ramach II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, które NFOŚiGW wdraża w porozumieniu z Ministerstwem Środowiska.

8) Rekultywacja „dzikich” kąpielisk w gminie Końskie

Gmina Końskie (świętokrzyskie) otrzyma z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dofinansowanie na kwotę ponad 11 mln zł na odnowę trzech zdegradowanych zbiorników retencyjnych. Pieniądze z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 zapewnią 85 proc. środków przewidzianych na realizację projektu.

Chodzi o prace rekultywacyjne na obszarze 7,33 ha, gdzie zlokalizowane są stawy: „Browary I”, „Browary II” oraz „Stary Młyn”. Akweny te to popularne miejsce rekreacyjne, a ich brzegi i dno w znacznej mierze mają charakter naturalny. Na razie jednak stanowią one „dzikie” i niebezpieczne kąpielisko dla mieszkańców Końskich i okolic. Część brzegów jest niezagospodarowana i silnie porośnięta roślinnością, natomiast same zbiorniki zostały zanieczyszczone substancjami z grupy „metale i metaloidy” oraz grupy „wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne”.

Rekultywacja i planowe uporządkowanie pozwoli na odzyskanie w pełni bezpiecznych walorów wypoczynkowych, a nawet sportowych tych terenów. Zaznaczył to burmistrz Końskich, Krzysztof Obratański, podczas uroczystości podpisania umowy o dofinansowanie, która 14 lutego 2018 r. odbyła się w siedzibie NFOŚiGW w Warszawie.

Gospodarz gminy wspominał o konieczności oczyszczenia zbiorników ze związków szkodliwych dla życia biologicznego, szczególnie w osadach dennych. Zwrócił przy tym uwagę na wymiar społeczny przedsięwzięcia: – Chcemy zrobić coś korzystnego dla mieszkańców miasta. Nie tylko przywrócić funkcjonalność samemu zbiornikowi, ale jego otoczenie uczynić przyjaznym i pięknym, żeby można tam było znaleźć miejsce na spacer czy spotkanie.

Z kolei Zastępca Prezesa Zarządu, Roman Wójcik, który podpisał umowę ze strony NFOŚiGW, podkreślił, że Narodowy Fundusz chętnie wspiera finansowo prospołeczne projekty, których realizacja, poprawiając stan środowiska, jednocześnie korzystnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Przekazanie przez NFOŚiGW unijnych środków dla gminy Końskie na rekultywację zdegradowanych zbiorników retencyjnych to właśnie przykład jednoczesnego działania proekologicznego i prospołecznego.

Źródłem dofinansowania projektu będzie działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* w ramach II osi priorytetowej POIiŚ 2014-2020, dla której – na podstawie porozumienia z Ministerstwem Środowiska – NFOŚiGW jest instytucją wdrażającą.

9) Uporządkowanie parku leśnego Chrzastówka w Jaworznie

22 stycznia 2018 r. NFOŚiGW zawarł umowę z Jaworzniem na dofinansowanie z POIiŚ 2014-2020 (działanie 2.5) zagospodarowania tamtejszych terenów zieleni, w tym głównie parku leśnego Chrzastówka. Projekt o wartości ponad 535 tys. zł otrzyma dotację w wysokości przeszło 307 tys. zł.

Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie i uporządkowanie terenu parku leśnego Chrzastówka w Jaworznie celem uzyskania najdogodniejszego korzystania z walorów tego miejsca, jak najszerzej społeczności zamieszkałej w okolicy. Inwestycja ma na celu służyć wypoczynkowi, rekreacji, uprawianiu sportu i obcowaniu z przyrodą jako alternatywa dla spędzania wolnego czasu mieszkańcom Jaworzna oraz społeczności z najbliższej okolicy, a także osób odwiedzających Jaworzno. Po realizacji projektu park leśny Chrzastówka będzie ponadto pełnić funkcję edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży szkolnej, prezentując walory środowiska, bogactwo gatunków zwierząt charakterystycznych dla tego obszaru.

Projekt zakłada rewaloryzację istniejącego parku leśnego Chrzastówka o powierzchni 6,5 ha oraz powiększenie użytecznego charakteru parku do docelowej wielkości 13,5 ha. W ramach projektu na terenie parku leśnego Chrzastówka w Jaworznie zostanie utworzona dydaktyczna ścieżka ornitologiczna. W ramach ścieżki dydaktycznej powstaną produkty projektu w postaci zamocowanych tablic informacyjnych o tematyce ornitologicznej, zostaną zamocowane również budki lęgowe, karmniki, stanowiska obserwacyjne, przywrócone zostaną ciągi komunikacyjne ścieżki i powstaną trasy widokowe, uporządkowany zostanie obszar parkowy. Realizacja projektu pozwoli na zagospodarowanie starego zaniedbanego parku na szczycie wzniesienia. Punkty obserwacyjne będą wyposażone w ławki i tablice informacyjne, a także oznakowania kierunku szlaku ścieżki ornitologicznej. Jednocześnie zostanie opracowany i wydany informator dydaktyczny.

Utworzony zostanie ogólnodostępny „Fit Park”. Ponadto powstaną nowe elementy małej architektury dostosowane do pobudzenia aktywności fizycznej poprzez wykorzystanie elementów zabudowy parkowej do wykonywania ćwiczeń (Street Workout – pol. Uliczny trening).

Na terenie całego parku wykonane będą prace porządkowe związane z utrzymaniem, pielęgnacją i uporządkowaniem roślinności w parku poprzez nasadzenie zieleni wysokiej, krzewów i bylin. Wykonywane będą także prace ogrodnicze polegające na pielęgnacji roślinności parkowej. Drzewa i

krzewy będą odpowiednio przycinane i formowane. W parku będą wykonywane również prace związane z odchwaszczaniem zarośniętych fragmentów obszaru.

10) Zazieleni się w Sulejówku, Starachowicach, Sochaczewie i Koluszkach

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w siedzibie Ministerstwa Środowiska podpisał 15 grudnia 2017 r. trzy umowy, na podstawie których ponad 15 mln zł zostanie przeznaczonych na rozwój zieleni w miastach: Sulejówku, Starachowice i Sochaczew. Czwarta umowa, podpisana tego samego dnia w siedzibie NFOŚiGW, dotyczy Koluszek i opiewa na ponad 5 mln zł.

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Kazimierz Kujda podpisał w siedzibie resortu środowiska trzy umowy w ramach działania 2.5 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Ich realizacja sprawi, że w miastach Sulejówku, Starachowice i Sochaczew przybędzie zieleni: parków, skwerów, miejsc rekreacji.

Projekt w Sochaczewie dotyczy poprawy jakości terenów zielonych na obszarze o powierzchni 9,49 ha oraz budowy zielonej kurtyny. W ramach inwestycji przeprowadzona zostanie renowacja zabytkowego podworskiego parku im. Garbolewskiego, parku przy ul. Traugutta oraz parku przy ul. Chopina w Chodakowie.

Przedmiotem przedsięwzięcia są prace związane z rewaloryzacją przestrzeni publicznej i restauracja zabytkowego charakteru parków. Rewitalizacja terenów nad rzeką Utratą będzie polegała na zaadoptowaniu istniejącej przestrzeni zielonej na park nadrzeczny o funkcji rekreacyjno-przyrodniczej. Teren nadbrzeża charakteryzuje się dziką roślinnością o wysokich walorach przyrodniczych, w znacznej mierze wymagającą uporządkowania i rewitalizacji. Aktualnie teren jest zaniedbany, a jego potencjał rekreacyjno-wypoczynkowy nie jest wykorzystywany. Ostatnim elementem projektu będzie utworzenie zielonej kurtyny na ul. Olimpijskiej w Sochaczewie. Przewidywana długość na jakiej posadzone zostaną drzewa i krzewy wynosi ok. 920m. Nasadzenia stanowiąc będą naturalną barierę ograniczającą emisję pyłów i gazów oraz hałasu powstającego w wyniku ruchu pojazdów.

Po zrealizowaniu przedsięwzięcia, prawie 46% terenu objętego projektem będzie stanowiła powierzchnia biologicznie czynna. Inwestycja wpłynie pozytywnie na niewystarczający udział obszarów zieleni w ogólnej powierzchni miasta.

Inwestycja w Starachowicach obejmuje utworzenie 5 terenów zielonych o powierzchni całkowitej 7,81 ha, z czego co najmniej 6,25 ha to tereny biologicznie czynne, a w 1,56 ha stanowiąc będzie infrastruktura rekreacyjna. Głównym celem projektu będzie zahamowanie spadku powierzchni terenów zieleni w Starachowicach, przeciwdziałanie osuwiskom i erozji, osłabienie zjawiska tzw. miejskiej wyspy ciepła poprzez odpowiednie zagospodarowanie zielenią terenów zdegradowanych i zniszczonych działalnością człowieka.

Cel główny będzie realizowany poprzez wprowadzenie rozwiązań korzystnych dla ochrony środowiska, zapewnienie odporności na zmienność klimatu i lokalne warunki klimatyczne, ograniczenie roślin inwazyjnych, tworzenie siedlisk dla owadów, ptaków oraz drobnych ssaków, wykonanie wielopiętrowych, wielogatunkowych założeń roślinności rodzimej zapobieganie osuwiskom, niedoborom podczas suszy, lokalnym podtopieniom.

Celem projektu jest również zwiększenie terenów zieleni umożliwiających odpoczynek i rekreację mieszkańcom. Realizacja projektu wpłynie na zwiększenie atrakcyjności miasta, jakość życia mieszkańców i jednocześnie na zwiększenie możliwości adaptacyjnych dla ptaków owadów i małych ssaków.

Projekt przewiduje utworzenie elementów małej architektury w postaci ławek, koszy na śmieci, latarni oraz wykonanie ciągów komunikacyjnych – alejek o nawierzchni utwardzonej, ciągów

pieszych. W ramach projektu powstanie także infrastruktura rekreacyjno-sportowa, umożliwiającą aktywność mieszkańcom Gminy Starachowice należącym do wszystkich grup wiekowych.

Projekt w Sulejówku obejmuje rekultywację na cele środowiskowe zdegradowanego obszaru dawnej kopalni gliny położonego na terenie miasta Sulejówek o łącznej powierzchni 19,3976 ha, z czego 15,4 ha stanowią będą grunty zrehabilitowane.

Po realizacji inwestycji 77,9 % terenu pokrytego będzie zielenią, co stanowi 12 ha. Tym samym projekt przyczyni się do ochrony różnorodności biologicznej poprzez zwiększenie powierzchni zielonych i utworzenie nowych miejsc bytowania fauny. Zwiększenie powierzchni nasadzeń pozwoli również na swobodną migrację ptaków.

W związku z powyższym projekt realizowany jest w rejonie charakteryzującym się znacznym stopniem degradacji zieleni istniejącej. Jednocześnie, utworzenie nowych obszarów zieleni pozwoli na poprawę stosunków wodnych na omawianym obszarze, a także na zwiększenie retencji zasobów glebowych, zmniejszenie spływu powierzchniowego wody i zwiększenie stateczności zboczy lub skarp. Zaprojektowano dodatkowe nasadzenia krzewów i drzew, które mają na celu ograniczenie działania wiatru na projektowanym obszarze, a przez to przyczynią się do ograniczenia parowania wody z gleby.

Wiceprezes Zarządu Roman Wójcik 15 grudnia 2017 r. podpisał w siedzibie NFOŚiGW czwartą umowę z Gminą Koluszki na realizację projektu pn. „Poprawa jakości środowiska poprzez rozwój i odnowę terenów zieleni w Koluszkach”. Kwota udzielonej dotacji to ponad 5,2 mln zł.

Celem głównym przedsięwzięcia jest poprawa jakości środowiska naturalnego oraz wzrost jakości życia na terenie Gminy Koluszki, poprzez zagospodarowanie 8 wybranych obszarów. W związku z postępującą degradacją wyznaczonych obszarów, podjętych zostanie szereg działań, które pozwolą zachować oraz wzbogacić walory przyrodnicze tych miejsc, co zdecydowanie podniesie jakość i atrakcyjność obszarów dla mieszkańców oraz zachęci do wypoczynku i rekreacji. Zapewnienie różnorodności biologicznej zbliżonej do naturalnej przez wykonanie projektu nasadzeń ze szczególnym uwzględnieniem roślinności rodzimej.

Realizacja tego celu związana jest z koniecznością poprawy jakości powietrza na terenie gminy miejskiej, ponieważ zwiększenie zieleni pozwoli absorbować większą ilość zanieczyszczeń, co doprowadzi do zmniejszenia ilości szkodliwych substancji w powietrzu, przyczyni się także do odnowienia strefy przewietrzania miasta.

Popularyzacja treści przyrodniczych i ekologicznych na wprowadzonych obszarach, propagowanie zdrowego trybu życia i poprawa jakości mieszkańców miasta m.in. poprzez utworzenie placów wypoczynkowych, placów zabaw, siłowni terenowych, wprowadzenie stref tematycznych.

Podstawowym celem projektu jest przywrócenie wartości przyrodniczych obszarów oraz utworzeniu zielonej przestrzeni publicznej służącej celom środowiskowym i społecznym. W wyniku realizacji projektu utworzone zostaną nowe obszary zielone o powierzchni 10,44 ha, przyczyni się to do poprawy jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

11) Hałda Piłsudski w Jaworznie zazielenieje

Utworzenie parku miejskiego w stylu angielskim w rejonie byłej hałdy Piłsudski planuje Jaworzno i wyda na ten cel ponad 3,7 mln zł. Ekologiczną inicjatywę dofinansuje NFOŚiGW przekazując 2,1 mln zł z Funduszu Spójności w ramach działania 2.5 POIiŚ 2014-2020. Umowę dotyczącą dotacji podpisano 28 listopada 2017 r.

W ramach przedmiotowego projektu zakłada się utworzenie parku miejskiego w stylu angielskim z dużą ilością nasadzeń. Park wyposażony zostanie w stojaki na rowery, ławki i kosze na odpady (w tym na psie odchody). Obszar będzie przystosowany do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Założeniem dla nowego parku będzie wprowadzenie tam funkcji wypoczynku: aktywnego i biernego.

Realizacja zadania ma na celu głównie zwiększenie powierzchni terenów zieleni w mieście poprzez zagospodarowanie zdegradowanego obszaru przemysłowego na cele przyrodnicze oraz poprawę jakości środowiska miejskiego. W wyniku realizacji zadania powstanie nowy teren czynny biologicznie, dzięki któremu zostanie usunięte zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska. Obszar przekształcony w działający park miejski będzie pełnił ważną dla ekosystemu miejskiego funkcję biologiczną i wspomagającą proces „napowietrzania miasta”, tzw. „green infrastructure”. Ponadto zadanie to przyczyni się do powstrzymania fragmentacji przestrzeni miejskiej Jaworzna i będzie miało zdecydowanie pozytywne skutki dla poprawy jakości życia mieszkańców.

Na terenie powstaną karmniki dla małych zwierząt oraz budki dla ptaków, nietoperzy i owadów.

Park będzie pełnił funkcję: dydaktyczną, wychowawczą, edukacyjną, będzie miejscem odpoczynku, relaksu, rekreacji.

Inwestycja będzie projektem o wysokich walorach przyrodniczych, w tym w jej efekcie powstaną bogate, wielopiętrowe i wielogatunkowe założenia zieleni, oparte na gatunkach rodzimych, tworzących dogodne i atrakcyjne warunki dla rodzimych ptaków, owadów i drobnych ssaków, a także zawierające obszary ukształtowane.

12) Rekultywacja miejskiego akwenu Sosina w Jaworznie

Na przywrócenie wartości przyrodniczych i użytkowych poprzez rekultywację miejskiego akwenu Sosina w Jaworznie, NFOŚiGW przeznaczy 20,5 mln zł z działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* POIiŚ 2014-2020. Projekt pochłonie 33,5 mln zł, a umowę ws. jego dofinansowania podpisano 28 listopada 2017 r.

W ramach projektu planowana jest rekultywacja akwenu wodnego wraz z przywróceniem właściwych funkcji przyrodniczych i rozwojem terenów zielonych wokół zbiornika i przywróceniem właściwości użytkowych zdegradowanych terenów wokół.

Projekt zakłada stworzenie nowoczesnego, wielofunkcyjnego miejsca wypoczynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Miejsce zostało podzielone na strefy umożliwiające komfortowy i bezpieczny wypoczynek dla osób w różnym wieku.

Zakres przedsięwzięcia obejmuje: przywrócenie wartości biologicznych akwenu celem doprowadzenia do właściwego stanu jakości wody, co zostanie osiągnięte poprzez: wykonanie instalacji służącej do przerzutu wody z kanału centralnego do zbiornika Sosina, przepompowania wody ze zbiornika Sosina do potoku Kozi Bród oraz odmulenie części użytkowych zbiornika; odtworzenie szuwarowisk i montaż pomostów pływających dla wędkarzy; wykonanie wzdłuż tras pieszo-rowerowo-rolkarskich ścieżek edukacyjno-dydaktycznych; usuwanie starych i nasadzenia nowych drzew i krzewów; wykonanie małych nieodpłatnych punktów użyteczności publicznej: sezonowe prysznice, toalety, przebieralnie; utworzenie strefy sportu i rekreacji; a także wykonanie „zielonych” miejsc parkingowych.

13) Parki, skwery i przyuliczna zieleń w Jarocinie zyskują nowe życie

Ponad 32 hektary zostaną zagospodarowane lub odnowione za pieniądze z Unii Europejskiej. NFOŚiGW przyznał gminie dotację 12 mln zł z działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego*.

Umowę dotyczącą jarocińskiego projektu – o całkowitej wartości 16 691 358,43 zł – podpisano 22 listopada 2017 r. w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusz reprezentował Wiceprezes Zarządu Roman Wójcik, a beneficjenta – Burmistrz Jarocina Adam Pawlicki.

Wsparcie na rozwój zieleni miejskiej otrzyma gmina, która zdobyła najlepszą pozycję w rankingu branżowego pisma „Wspólnota” za najwyższe średnie wydatki inwestycyjne w latach 2014-2020 w

grupie miast na prawach powiatu. Miasto Jarocin jest także liderem ogólnopolskiego programu „Mieszkanie Plus”.

Przedsięwzięcie obejmie cztery obszary Jarocina. Zaplanowano rewaloryzację założenia pałacowo-parkowego w Jarocinie, a także zagospodarowanie terenów zieleni przyulicznej i skweru przy ul. Wojska Polskiego oraz w parku przy ul. Szubianki w Jarocinie. Przedsięwzięcie obejmie też miejsce upamiętnienia działalności pierwszego oddziału Powstania Wielkopolskiego pod dowództwem Majora Zbigniewa hr. Ostroroga Gorzeńskiego. W parku jego imienia powstaną rzeźby Majora oraz powstańców.

Łącznie na terenie ponad 32 hektarów przewidziano częściową wymianę drzewostanu oraz tworzenie „zielonej bariery” w pasach przyulicznych poprzez dokonanie nasadzeń drzew, krzewów oraz bylin. W ramach inwestycji planuje się też kompensację ubytków zieleni polegającą m.in. na uzupełnieniu roślinności istniejącej o szlachetne drzewa i krzewy rodzimego pochodzenia. Dodatkowo powstaną ścieżki z nawierzchni wodoprzepuszczalnej i obiekty małej architektury (np. ławki czy huśtawki). Prace powinny zakończyć się w listopadzie 2019 r.

Projekt jest zgodny z głównym celem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, jakim jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

14) Trzy parki o symbolice historycznej w Warszawie będą odnowione i rozbudowane

Park im. Cichociemnych Spadochroniarzy AK, Park Akcji „Burza” wokół Kopca Powstania Warszawskiego oraz Fort V Włochy – to trzy parki w Warszawie, które zostaną odnowione i rozbudowane dzięki wsparciu z Unii Europejskiej. NFOŚiGW udostępni 21,6 mln zł z działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego na przedsięwzięcie warte 28,8 mln zł.*

Urządzanie terenów zieleni w stolicy na ponad 25 hektarach rozpocznie się w październiku 2018 r. i potrwa do 2022 r. dzięki zawartej 22 listopada 2017 r. umowie między Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, reprezentowanym przez Wiceprezesa Zarządu Romana Wójcika, a Urzędem m.st. Warszawa, w imieniu którego swój podpis złożył Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy Michał Olszewski. W uroczystości uczestniczyli także m.in.: prof. Janusz Wojdalski – Członek Rady Nadzorczej NFOŚiGW, Adam Ludwikowski – Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Piotr Szyszko – Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska Rady m.st. Warszawy, Bogdan Olesiński – Burmistrz Dzielnicy Mokotów, Michał Wąsowicz – Burmistrz Dzielnicy Włochy, Katarzyna Polak – radna Dzielnicy Ursynów oraz Patryk Górski – radny Dzielnicy Mokotów.

– Finansowanie przez Narodowy Fundusz trzech warszawskich parków jest bardzo ważne nie tylko z punktu widzenia ich rewitalizacji, budowy lub rozbudowy, dla wypoczynku i rekreacji mieszkańców stolicy. To przedsięwzięcie ma również ogromne znaczenie w sferze patriotycznej, gdyż jest wyrazem dbałości o miejsca poświęcone pamięci historycznej, a zwłaszcza szacunku wobec bohaterów poległych w walce o to, abyśmy mogli żyć w wolnej i niepodległej Polsce – powiedział Roman Wójcik, Wiceprezes Zarządu NFOŚiGW.

Celem warszawskiego projektu jest zahamowanie spadku powierzchni terenów zieleni w mieście, poprzez utworzenie parków na terenach zniszczonych działalnością człowieka. Chodzi także o osłabienie zjawiska tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Prace będą polegały m.in. na wzmocnieniu istniejących skarp, wprowadzeniu wielogatunkowej szaty roślinności, utworzeniu trawników, budowie obiektów małej architektury oraz stworzeniu infrastruktury rekreacyjno-sportowo-edukacyjnej, czyli np. ścieżek rowerowych, boisk, placów zabaw dla dzieci i młodzieży.

Wsparciem będą objęte trzy obszary – na terenie dzielnic: Ursynów, Mokotów i Włochy – o symbolice związanej z historią Polski i Warszawy.

W dzielnicy Ursynów – w bezpośrednim sąsiedztwie ulic Belgradzkiej, Moczyłowskiej, Pileckiego i Rolnej – zagospodarowany zostanie Park im. Cichociemnych Spadochroniarzy AK o powierzchni 10,5 ha. Obecnie jest to teren zieleni nieuporządkowanej, użytkowany głównie przez miłośników sportów ekstremalnych, a duża jego część pokryta jest odpadami. Unijne pieniądze pozwolą m.in. na oczyszczenie parku, budowę ciągów spacerowych i biegowych (o długościach łącznych ok. 3600 m), a także ścieżki rowerowej (o długości ok. 1000 m) i centralnej alei spacerowej (o długości ok. 1000 m wraz z oświetleniem parkowym). Przewidziany jest także montaż urządzeń i form małej architektury (place zabaw dla dzieci małych i dużych, kosze i ławki, stoły i urządzenia do gier) oraz wykonanie ścieżki edukacyjnej i założenie ok. 6 ha trawników. Ponadto nasadzonych zostanie ok. 300 drzew i ok. 5000 m² krzewów.

W dzielnicy Mokotów – w pobliżu ul. Bartyckiej – planuje się zagospodarowanie terenu wokół Kopca Powstania Warszawskiego. Chodzi o Park Akcji „Burza” o powierzchni 8,1 ha. Ma to być miejsce szczególne ze względu na jego symbolikę – miejsce pamięci, pomnik ku czci ludzi walczących w Powstaniu Warszawskim. Jest on przecież usypany z gruzów zburzonej Warszawy zmieszanej z prochami poległych Powstańców. Rozwiązania projektowe związane z podniesieniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych parku pod Kopcem to m.in.: uzupełnienie lub wymiana warstwy glebowej na ziemię urodzajną, zabezpieczenie ziemi urodzajnej i nasadzeń na skarpach przed osuwaniem i erozją, zakładanie trawników, muraw i runa leśnego (także na stokach) oraz krzewów (w tym o owocach jadalnych dla ptaków). Ponadto przewiduje się pozostawienie południowo-wschodniej części parku jako terenu ochronnego dla ptaków (bez ingerencji człowieka). Wykonane zostaną również prace zapewniające stabilność Kopca oraz wprowadzające obiekty i elementy związane z funkcją rekreacyjną.

Dzielnica Włochy – w okolicy ul. Ryzowej i Dojazdowej – doczeka się utworzenia zorganizowanego, zielonego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego na obszarze Fortu V Włochy o powierzchni 6,8 ha. Celem specyficznym zadania będzie promowanie postaw proekologicznych i zdrowego trybu życia poprzez stworzenie otwartego terenu rekreacyjnego.

Ze względu na swoją historyczną specyfikę fort ma ograniczoną dostępność do niektórych miejsc, takich jak: strome skarpy, przeciwskarpy, półki strzeleckie i poprzecznice. Jednakże wszystkie elementy fortu na opracowanym obszarze będą możliwe do obejrzenia z niedużej odległości przez osoby starsze, niepełnosprawne i dzieci. Place forteczne będą płaskie i pozbawione barier typu wysokie krawężniki. Nawierzchnie – poza placami zabaw, rampami z placu przed koszarami na dziedzińcu fortecznym oraz już wykonanymi w dawnym korytarzu poterny – będą trawiaste. Przewiduje się też możliwość lokalizacji ścieżek dydaktycznych o tematyce przyrodniczej, ekologicznej i historycznej.

15) Dorzecze Parsęty będzie rozwijać swoją zieleni miejską

Dwa nowe parki, trzy skwery, uporządkowanie i renowacja terenów zielonych w sześciu lokalizacjach, a także odnowienie dwóch ciągów zieleni przyulicznej – to inwestycje, które zostaną zrealizowane na 86 hektarach w ośmiu gminach należących do Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty. NFOŚiGW przekaże 13,8 mln zł unijnego wsparcia na projekt, który pochłonie 17,6 mln zł.

Umowę w sprawie dofinansowania przedsięwzięcia pn. „Poprawa jakości środowiska w miastach na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty” podpisali 13 listopada 2017 r. w Szczecinku: Wiceprezes Zarządu NFOŚiGW Roman Wójcik oraz przedstawiciele Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty – Przewodniczący Zarządu Waldemar Miśko, Członek Zarządu Krzysztof Bagiński i Skarbnik Związku Edyta Tomaszewska. Na uroczystości obecna była także poseł Małgorzata Golińska z okręgu koszalińskiego oraz władze samorządowe. Źródłem dotacji dla Dorzecza Parsęty będzie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* (typ projektów 2 *Rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych*).

Przedsięwzięcie obejmie 86,82 ha na terenie ośmiu gmin: Białogard, Kołobrzeg, Szczecinek, Borne-Sulinowo, Karlino, Połczyn Zdrój, Gościno, Tychowo. Dodatkowa powierzchnia biologicznie czynna uzyskana w wyniku realizacji projektu wyniesie 14,5 ha. Unijne pieniądze zostaną wykorzystane na utworzenie dwóch nowych parków od podstaw, urządzenie trzech skwerów, uporządkowanie i renowację istniejących terenów zielonych w sześciu lokalizacjach oraz odnowienie dwóch ciągów zieleni przyulicznej. Na terenie Szczecinka projekt będzie realizowany przez dwa podmioty. Miasto Szczecinek będzie odpowiadało za stworzenie strefy aktywnego wypoczynku w postaci skweru przy osiedlu Kopernika oraz za rewitalizację lasku komunalnego. Z kolei powiat Szczecinek przygotowuje rewitalizację szpaleru drzew przydrożnych w pasach zieleni przy ul. 28 Lutego.

16) Wsparcie dla Kraśnika na odnowę i rozwój terenów zieleni

Ponad 6 mln zł dofinansowania otrzyma Kraśnik na podstawie podpisanej 24 października 2017 r. umowy w siedzibie NFOŚiGW. Pieniądze z unijnego działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* zostaną wykorzystane na odnowę i rozwój 32,67 ha terenów zieleni w mieście.

Projekt pn. „Poprawa jakości środowiska w Mieście Kraśnik poprzez odnowę i rozwój terenów zieleni – etap II”, będzie realizowany do 30 grudnia 2019 r. Jego koszt całkowity to 7 197 864,53 zł, przy czym dofinansowanie z POIiŚ 2014-2020, przekazane przez NFOŚiGW, wyniesie 6 118 184,85 zł.

Na przedsięwzięcie składają się działania polegające na zagospodarowaniu zieleni przyulicznej, parkowej, osiedlowej oraz zieleni znajdującej się na placach zabaw. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy, takie jak m.in.: brak wystarczającej zieleni, pogarszający się stan terenów zielonych w mieście, brak uporządkowania szaty roślinnej i drzewostanu, zniszczona infrastruktura. Podstawowym założeniem ekologicznej inicjatywy jest odtworzenie, modernizacja, rewitalizacja i rozbudowa obszarów zieleni miejskiej na terenie miasta Kraśnik, ochrona obszarów o zachowanej tożsamości kulturowo-przyrodniczej i historycznej, a także zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej oraz stworzenie terenów pełniących funkcję edukacyjno-przyrodniczą i wypoczynkowo-rekreacyjną. Dodatkowa powierzchnia biologicznie czynna – uzyskana w wyniku realizacji projektu – wyniesie 22,96 ha, a 32,67 ha będzie stanowiła łączna powierzchnia terenów zieleni objętych przedsięwzięciem.

Umowę o dofinansowanie przedsięwzięcia podpisali w Narodowym Funduszu: Prezes Zarządu NFOŚiGW Kazimierz Kujda oraz Burmistrz Miasta Kraśnik Mirosław Włodarczyk przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta Kraśnik Barbary Jarosz.

17) Odtworzenie biologicznej aktywności stawu Kalina

NFOŚiGW przekaże ponad 59 mln zł unijnej dotacji na poprawę jakości środowiska miejskiego gminy Świętochłowice, polegającą na remediacji terenów zdegradowanych i zanieczyszczonych w rejonie stawu Kalina wraz z przywróceniem jego biologicznej aktywności. Jeden z kluczowych projektów dotyczących ochrony środowiska na Śląsku pochłonie blisko 70 mln zł i będzie realizowany przez cztery lata, począwszy od 2018 r.

Umowę o dofinansowanie ekologicznego przedsięwzięcia Świętochłowic podpisano 31 sierpnia 2017 r. w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który reprezentował Roman Wójcik, Wiceprezes. Ze strony beneficjenta obecni byli: Dawid Kostempski, Prezydent Miasta Świętochłowice oraz Agata Ślęzak, Skarbnik.

– To jeden z przykładów przedsięwzięć mających na celu remediację i rekultywację terenów zdegradowanych przemysłowo. Takich zanieczyszczonych miejsc, jak w Świętochłowicach, jest znacznie więcej na Śląsku i w całej Polsce. Troską Narodowego Funduszu jest przywracanie tych terenów lokalnym społecznościom zarówno z punktu widzenia przyrodniczego, jak i rekreacyjnego,

oszczędzając przy tym inne grunty wartościowe przyrodniczo – podkreślił Roman Wójcik, Wiceprezes NFOŚiGW.

Rezultatem zaplanowanych prac w Świętochłowicach ma być oczyszczenie zdegradowanych i zanieczyszczonych terenów w rejonie stawu Kalina, a także odtworzenie biologicznej aktywności tego akwenu. W tym celu podejmowane będą następujące działania: odcięcie wpływu zanieczyszczeń z rejonu hałdy poprzez zastosowanie ścian szczelnych wokół podstawy hałdy w celu wyeliminowania dalszego napływu zanieczyszczeń; usuwanie osadu dennego i bioremediacja wód zbiornika dla wyeliminowania możliwości wtórnego zanieczyszczenia gruntu wodami ze zbiornika; a także prowadzenie remediacji gruntu z zastosowaniem metod in-situ, bioremediacji i fitoremediacji. Koncepcja przedsięwzięcia zakłada też posadzenie roślin, budowę ścieżek pieszych i rowerowych oraz obiektów małej architektury, w tym elementów infrastruktury rekreacyjnej związanej z przyszłym przyrodniczym zagospodarowaniem tego terenu.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia powstanie 9,23 ha dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej, a rekultywacji zostanie poddanych łącznie 10,44 ha terenu.

Dofinansowanie w wysokości 59 258 521,78 zł, Świętochłowice otrzymają z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* (typ projektu 1 *Wsparcie dla zanieczyszczonych lub zdegradowanych terenów*). To projekt, który otrzymał największą dotację w ramach drugiego konkursu z działania 2.5. Całkowity koszt śląskiej inwestycji oszacowano na 69 739 277,98 zł.

Zbiornik Kalina powstał przed I wojną światową, w wyniku osiadania terenu spowodowanego eksploatacją płytko zalegających złóż węgla kamiennego. W tamtym czasie można było w nim łowić ryby. W latach 1928-1939 funkcjonował tam również ośrodek rekreacyjny z kąpieliskiem. Do początku lat 50-tych zbiornik był względnie czysty. Obecnie hałda oraz staw wraz z okolicą wyłączone są z użytkowania, na skutek zanieczyszczenia go przez nieistniejącą już spółkę, prowadzącą działalność na terenie miasta Chorzów, a składującą odpady w rejonie stawu Kalina. Kompleksowa rewitalizacja terenu stawu przywróci okolicy wartości przyrodnicze.

18) Rozwój terenów zielonych w Stalowej Woli

NFOŚiGW zawarł kolejną umowę o dofinansowanie projektu polegającego na poprawie jakości środowiska miejskiego. Ponad 9 mln zł dotacji otrzyma Gmina Stalowa Wola na zagospodarowanie zieleni miejskiej.

Projekt pod nazwą „Rozwój terenów zielonych w Gminie Stalowa Wola” był przedmiotem umowy, podpisanej 18 lipca 2017 r. przez Romana Wójcika, Zastępcę Prezesa Zarządu NFOŚiGW i Lucjusza Nadberezego, Prezydenta Miasta Stalowa Wola w obecności Bogusława Gdula, Skarbnika Miasta.

Projekt obejmuje 3 obszary (Błonia nad Sanem, teren położony wzdłuż osiedla Skarpa, Zespół parkowo-pałacowy w Stalowej Woli - Charzewice) na terenie Miasta Stalowa Wola o pow. 59,5 ha, na których zostanie zagospodarowana zieleń miejska oraz powstaną rozwiązania propagujące edukację ekologiczną.

W ramach projektu przewidziano nasadzenia drzew i krzewów, naturalizowane kompozycje roślinne, budowę ścieżek pieszych i pieszo-rowerowych wraz z wyznaczeniem przyrodniczej ścieżki edukacyjnej, program budowy stanowisk lęgowych ptaków, hotele dla owadów, budowę placów zabaw, boisk i tarasy wypoczynkowe.

Realizacja projektu przewidziana jest na lata: 2017-2018. Koszt całkowity inwestycji to 12 986 323,84 zł, w tym udział dofinansowania POIiŚ wynosi 9 660 026,31 zł. Projekt finansowany jest z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, oś priorytetowa II *Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu*, działanie: 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego*.

19) Powstanie park miejski w Łochowie

NFOŚiGW przekaże 4,8 mln zł na zagospodarowanie terenów zielonych Łochowa. Dzięki wsparciu z Unii Europejskiej powstanie park miejski „Dębinka” za 5,7 mln zł. To druga – po Grodzisku Mazowieckim – umowa podpisana w Narodowym Funduszu w ramach III naboru z działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego*.

Inicjatywa gminy Łochów (mazowieckie) – która będzie odpowiedzialna za eksploatację majątku powstałego w ramach projektu na podstawie umowy dzierżawy z Dyrekcją Lasów Państwowych – polega na zagospodarowaniu terenów zielonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowo-sportowe.

W nowym parku pn. „Dębinka” powstaną dwie przestrzenie. Część po stronie północnej będzie miała charakter rekreacyjno-wypoczynkowy z elementami rozrywkowymi, takimi jak: amfiteatr z kinem letnim, plac zabaw, fontanna, górka saneczkowa, teren piknikowy, siłownia na powietrzu, kącik szachowy, strefa gier, boisko. Dzięki bogatemu programowi parku stworzone zostanie „zielone centrum” Łochowa, pełniące wiele funkcji i integrujące mieszkańców. Drugą częścią parku będą tereny leśne. Ten fragment będzie „surowy”, zapewniając więcej ciszy wśród zieleni dla spacerujących. W tej części przewiduje się zachowanie istniejących elementów dzikiego krajobrazu w formie enklaw dla zwierząt, w celu zachowania naturalnego ekosystemu.

Prace w Łochowie rozpoczną się w IV kwartale 2018 r. i potrwać do końca 2019 r. Projekt „Zagospodarowanie terenów zielonych Łochowa poprzez utworzenie parku miejskiego >>Dębinka<<” będzie kosztował 5 777 783,98 zł, z czego 4 817 021,37 zł dołoży NFOŚiGW z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Umowę w tej sprawie – w obecności Marii Koc, Wicemarszałka Senatu – podpisali 3 lipca 2017 r.: Kazimierz Kujda, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu oraz Robert M. Gołaszewski, Burmistrz Łochowa i Maria Komuda, Skarbnik. Na uroczystości obecny był także Robert Jaśkiewicz – Zastępca Dyrektora ds. Ekonomicznych z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie.

– To ważna inicjatywa o szczególnym znaczeniu dla krajobrazu i turystyki Łochowa. Park „Dębinka” z pewnością będzie dobrze służył jako miejsce rekreacji, wypoczynku i spotkań nie tylko lokalnej społeczności – zaznaczyła Maria Koc, Wicemarszałek Senatu.

Robert M. Gołaszewski, Burmistrz Łochowa podkreślił, że park „Dębinka” był marzeniem mieszkańców Łochowa od lat i dzięki – wspólnie z Panią Marszałek – wypracowanym relacjom z Lasami Państwowymi, to marzenie w końcu się spełni, a partnerstwo Lasów Państwowych w tym przedsięwzięciu to wielki zaszczyt.

Kazimierz Kujda, Prezes Zarządu NFOŚiGW podsumował, że projekt gminy Łochów to jedna z wielu lokalnych inwestycji, które wspiera NFOŚiGW ze środków unijnych. Przypomniał przy tej okazji, że dotychczas Fundusz podpisał 41 umów (w ramach trzech naborów, wraz z umową gminy Łochów) o dofinansowanie z unijnego działania 2.5 w zakresie 2. typu projektów (tj. rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych) na kwotę ok. 190 mln zł. Wsparcie umożliwiło realizację projektów, na które – często przez wiele lat – brakowało odpowiednich środków w budżetach miast.

20) Warszawskie parki: Żeromskiego, Pole Mokotowskie i Ogrody Kosmosu uporządkują swoje tereny zielone

Warszawskie parki: Żeromskiego, Pole Mokotowskie i Ogrody Kosmosu uporządkują swoje tereny zielone i wzbogacą się o nowe elementy rekreacyjne dzięki wsparciu finansowemu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przewiduje to umowa podpisana 20 kwietnia 2017 r. pomiędzy NFOŚiGW a miastem stołecznym Warszawą.

Przedsięwzięcie za 23 mln zł dofinansowano kwotą 16 mln zł w ramach działania 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura Środowisko (POLiŚ). Prace na obszarze ok. 75 ha potrważą do 2020 r.

Zahamowanie spadku powierzchni terenów zieleni w dzielnicach Warszawy: Ochota, Śródmieście, Włochy i Żoliborz – to cel projektu pn. „Rozwój i uporządkowanie terenów zieleni wraz z elementami rekreacyjnymi na terenie Parku Pole Mokotowskie, Parku Żeromskiego oraz Parku Ogrody Kosmosu w Warszawie”.

– Przedsięwzięcie zakłada również stworzenie unikalnych miejsc służących ochronie środowiska, przyczyni się do zachowania różnorodności biologicznej, ułatwi i poprawi możliwości przewietrzania miasta oraz uzupełniania wody podziemnej w drodze infiltracji. W efekcie realizacji inwestycji nastąpi poprawa jakości środowiska miejskiego, jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie ekologii i poszanowania przyrody – zapowiedział Roman Wójcik, Zastępca Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który 20 kwietnia 2017 r. w imieniu NFOŚiGW podpisał z Michałem Olszewskim, Zastępcą Prezydenta m. st. Warszawy umowę na dofinansowanie projektu.

W uroczystości na terenie Parku Pole Mokotowskie w Warszawie uczestniczyli także: Sławomir Mazurek, Wiceminister Środowiska, prof. Janusz Wojdalski z SGGW w Warszawie, członek Rady Nadzorczej NFOŚiGW oraz Katarzyna Łęgiewicz, Burmistrz dzielnicy Ochota, Michał Wąsowicz, Burmistrz dzielnicy Włochy i radni m. st. Warszawy.

– Ten projekt to bardzo ważny krok w działaniach na rzecz adaptacji do zmian klimatu – podkreślił Sławomir Mazurek, wiceszef resortu środowiska. A ponadto zauważył: – Mówiąc o finansowaniu projektów proekologicznych ze środków unijnych często nie dostrzegamy zróżnicowania obszarów wsparcia. Wdrażane przez NFOŚiGW działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* (II typ projektów) koncentruje się na rozwoju terenów zieleni w miastach. Ten szczególny typ projektów wyróżnia się spośród innych opisanych w Programie Operacyjnym, choćby dlatego, że: przysparza nowych terenów zielonych, przyczynia się do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza poprzez odpowiednie nasadzenia, przywraca ekosystemom miejskim rodzime gatunki roślin, a oprócz tego przeciwdziała rozprzestrzenianiu się hałasu.

– Dzięki wsparciu NFOŚiGW mieszkańcy Warszawy zyskają przyjazną przestrzeń. Integralnym elementem ekologicznych projektów, w tym tego warszawskiego, jest stworzenie warunków udostępnienia obiektów zieleni mieszkańcom, jako miejsca rekreacji. Obiekty zieleni tworzone lub rewitalizowane ze środków UE są obiektami dla mieszkańca. Nie trzeba tego tłumaczyć tutaj, na Polach Mokotowskich, tradycyjnym od dziesiątków lat miejscu wypoczynku warszawiaków. Będą one po realizacji przedsięwzięcia piękniejsze. Podkreślenia wymaga, że m.in. walory środowiskowe i społeczne będą nadane terenowi, który przez długi czas był użytkowany jako baza przedsiębiorstwa zajmującego się gospodarką odpadami, a teraz stanie się częścią parku – dodał po podpisaniu umowy Roman Wójcik z NFOŚiGW.

Wszystkie tereny objęte przedsięwzięciem będą obiektem otwartym, dostępnym dla wszystkich bezpłatnie i dostosowanym do osób niepełnosprawnych; będą też sprzyjać integracji społecznej, wypoczynkowi i rekreacji.

Wsparcie ze środków Funduszu Spójności – w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, oś priorytetowa II *Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu*, działanie 2.5 *Poprawa jakości środowiska miejskiego* – wyniesie 15 882 811,73 zł przy całkowitym koszcie przedsięwzięcia opiewającym na sumę 22 833 862,86 zł. Beneficjent, którym jest m.st. Warszawa, zapewni wkład własny w wysokości 6 951 051,13 zł. Projekt zrealizują: Zarząd Zieleni m.st. Warszawy oraz Urząd Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy. Mają na to czas do końca 2020 r. (prace budowlane na terenie trzech parków rozpoczną się w III kwartale 2017 r.).

Inicjatywa zlokalizowana jest na terenie czterech dzielnic m.st. Warszawy: Ochota i Śródmieście (Pole Mokotowskie), Włochy (Ogrody Kosmosu) i Żoliborz (Park Żeromskiego). Teren na którym realizowane będą zadania to łącznie obszar o powierzchni 74,78 ha: Park Żeromskiego – 4,7 ha; Park

Pole Mokotowskie – 68,4 ha; Park Ogrody Kosmosu – 1,68 ha. Obecnie część tego terenu (Włochy – 1,68 ha i Pole Mokotowskie – 5,11 ha) to obszar zieleni nieuporządkowanej, niezagospodarowanej o znacznym stopniu degradacji.

Park Pole Mokotowskie rozszerzy się o teren dawnej bazy Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania. Miejsce zostanie oczyszczone, założone będą trawniki, powstaną tam m.in. zbiorniki wodne, place zabaw, ogrodzona strefa dla psów. Projekt Parku Ogrody Kosmosu to park o naturalnym charakterze, zbliżony do dzikiego ze ścieżkami spacerowymi, ogrodem wypoczynkowym, boiskiem rekreacyjnym. Odtworzona w nim będzie także aleja kasztanowa wzdłuż ul. Kosmosu. Prace w Parku Żeromskiego to przede wszystkim renowacja i wzmocnienie skarpy oraz remont fontanny, będą także nowe nasadzenia roślin. We wszystkich parkach zakłada się m.in. montaż budek lęgowych dla ptaków i siedliska dla owadów. Dużo uwagi poświęcono retencji wodnej – będą naturalistyczne zbiorniki wodne, a w parku na Żoliborzu wybudowana zostanie studnia czwartorzędowa do podlewania zieleni.

Park Pole Mokotowskie (PM). Zadanie polega na uporządkowaniu zieleni na powierzchni ok. 60 ha na terenie parku Pole Mokotowskie w częściach należących do Dzielnicy Ochota oraz Dzielnicy Śródmieście, od ul. Żwirki i Wigury aż po ul. Ludwika Waryńskiego.

Pole Mokotowskie jest parkiem bardzo popularnym wśród mieszkańców m.st. Warszawy. Jest nie tylko miejscem rekreacji, ale także miejscem występowania gatunków chronionych i rzadkich roślin. Popularność PM jest równoznaczna z wysokim poziomem jego eksploatacji, stąd potrzeba stałego dostosowywania przestrzeni do potrzeb społeczeństwa oraz stałej pielęgnacji walorów przyrodniczych tego miejsca. Stan aktualnych elementów małej infrastruktury ma niską wartość techniczną.

Celem realizacji prac na terenie PM jest przekształcenie obecnie istniejącej infrastruktury parkowej w nowoczesną, przyjazną mieszkańcom przestrzeń, z uwzględnieniem i pielęgnacją walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Park będzie charakteryzował się prostotą i przejrzystością, z poszanowaniem uwarunkowań krajobrazowych. Kompozycja zostanie oparta na wielkoskalowym zestawieniu dużych wnętrz parkowych – płaszczyzn poziomych (powierzchnie trawiaste) oraz pionowych (masywy drzew) – będzie to kontynuacja dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru Pola Mokotowskiego, zapewniająca oczyszczanie powietrza i pozwalająca na przewietrzanie miasta.

Zupełnie nowym elementem będzie zagospodarowanie działki o powierzchni ok. 5 ha, w pobliżu Biblioteki Narodowej, przekazanej miastu przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania (MPO). Teren ten zostanie przekształcony w 100% z nieużytku na urządzony teren zieleni, podnosząc walory zdrowotne, przyrodnicze i krajobrazowe parku.

W ramach przedsięwzięcia planuje się przede wszystkim: uporządkowanie zieleni już istniejącej – aranżacja i wykonanie nasadzeń; aranżację terenu należącego wcześniej do MPO, wykonanie nasadzeń; uzupełnienie elementów małej architektury; budowę zbiorników i naturalistycznych elementów wodnych; aranżację stref wejściowych i brzegowych parku, ogrodzonych stref dla psów; budowę placów zabaw wraz z rozbudową i aranżacją nowych miejsc rekreacyjnych.

Park Żeromskiego (PŻ). Park Żeromskiego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie pl. Wilsona, ograniczony jest ulicami: Czarnieckiego, Mierosławskiego, Mickiewicza i Krasieńskiego. Całość parku jest ogrodzona. Celem projektu są prace polegające na zwiększeniu nasadzeń: krzewów, bylin i rabat kwiatowych oraz wykonaniu studni czwartorzędowej.

W ramach projektu wykonane zostaną następujące prace: różanka kwiatowa umożliwiająca mieszkańcom dzielnicy spędzenie wolnego czasu w pięknym otoczeniu; stabilizacja skarp poprzez zastosowanie geokrat i odpowiednie nasadzenia roślinnością uniemożliwiające spływ powierzchniowy wód opadowych oraz erozję wietrzną; studnia czwartorzędowa niezbędna do zapewnienia właściwego utrzymania parku, tj. podłączenia do istniejącego systemu nawadniania parku oraz do fontanny; remont fontanny „Alina”.

Nowe nasadzenia w połączeniu z wykonaniem niezależnego ujęcia wody pozwolą na zwiększenie bioróżnorodności PŻ oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności tego terenu dla mieszkańców Dzielnicy Żoliborz.

Celem projektu jest odnowienie terenu zaniedbanego, zniszczonego działalnością człowieka, przeciwdziałanie marginalizacji tego obszaru, poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym stateczności skarp oraz tworzenie warunków do rekreacji i wypoczynku mieszkańców.

Park Ogrody Kosmosu (OK). Teren parku jest zlokalizowany u zbiegu dwóch ulic – Sympatycznej i Plastycznej w Dzielnicy Włochy i jest terenem na którym znajdują się opuszczone działki rekreacyjne. Niewielki stopień pokrycia terenu dziką zielenią, zdegradowana infrastruktura (opuszczone domki, rozbite szkło na całym terenie itp.) uniemożliwia wykorzystanie terenu przez mieszkańców.

W ramach projektu zostanie urządzony otwarty teren integracji mieszkańców pod nazwą Ogrody Kosmosu. Inwestycja polegać będzie na założeniu terenu zieleni miejskiej z infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. Teren przecina ul. Kosmosu, wzdłuż której znajduje się szpaler kasztanowców. W wyniku realizacji prac zostaną utrzymane i wyeksponowane najbardziej cenne, wiekowe drzewa oraz usunięte liczne stare i zagrażające ludziom drzewa owocowe i zdewastowane budynki po opuszczonych ogrodach działkowych. Teren zostanie pokryty zielenią, z polaną i ogrodem wypoczynkowym, ogrodem deszczowym, ścieżką edukacyjną, placem zabaw, boiskiem do siatkówki plażowej oraz szlakami komunikacji pieszej i rowerowej. Elementem wieńczącym aleję kasztanową będzie taras wypoczynkowy z potencjalną możliwością zainstalowania kładki dla pieszych umożliwiającej połączenie ze Stacją Muzeum – nowo projektowanym muzeum kolejnictwa na Odolanach.

Przedsięwzięcie ma także przeciwdziałać negatywnym zjawiskom tej części Dzielnicy, jak np. problemy społeczno-ekonomiczne i poprzez zagospodarowanie opuszczonego terenu, przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa okolicy.

21) Żyrardów będzie rozwijał tereny zielone

Rozwój terenów zieleni na terenie Miasta Żyrardowa będzie kosztował 15 mln zł, z czego dofinansowanie w ramach działania 2.5 z POIiŚ 2014-2020 wyniesie 13 mln zł. Umowę w sprawie żyrdowskiego przedsięwzięcia – które zajęło pierwsze miejsce na liście rankingowej projektów zakwalifikowanych do dofinansowania – podpisano w NFOŚiGW 29 marca 2017 r.

Fundusz reprezentowali: Roman Wójcik – Zastępca Prezesa Zarządu NFOŚiGW i Janusz Topolski – Główny Księgowy, a ze strony beneficjenta byli to: Wojciech Jasiński – Prezydent Żyrardowa oraz Anna Krupa – Skarbnik Miasta Żyrardowa.

Teren, na którym realizowane będą zadania projektu pn. „Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój terenów zieleni w mieście Żyrardowie”, to obszar o łącznej powierzchni ok. 22,5 ha. Prace będą przebiegały wieloetapowo i obejmą m.in. nowe nasadzenia głównie rodzinnych gatunków roślin, które stworzą wielopiętrowe założenia zieleni tworzące dogodne warunki do bytowania rodzimych ptaków, owadów i drobnych ssaków. Przewidziane rozwiązania przyczynią się do osłabienia zjawiska tzw. miejskiej wyspy ciepła, poprawią możliwości przewietrzania miasta oraz wpłyną pozytywnie na zachowanie różnorodności biologicznej.

Miasto Żyrardów na ten projekt otrzyma 13 012 097,58 zł dofinansowania w ramach działania 2.5 Rozwój terenów zieleni w miastach i ich obszarach funkcjonalnych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Całkowity koszt przedsięwzięcia to kwota 15 308 350,10 zł.

22) Rozwój funkcji zdrowotnych i rekreacyjnych w Świebodzicach

27 marca 2017 r. NFOŚiGW zawarł umowę ze Świebodzicami, na podstawie której gmina otrzyma 3 mln zł unijnej dotacji z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (działanie

2.5) na rozwój funkcji zdrowotnych i rekreacyjnych poprzez tworzenie i odnowienie terenów zieleni w celu poprawy jakości życia mieszkańców. Inwestycja będzie kosztowała ponad 3,5 mln zł.

Świebodzińskie działania obejmą prace na dwunastu obiektach, gdzie przewidziano m.in. budowę skwerów, mini parków, placów sportowych, które będą miejscem edukacji proekologicznej, odpoczynku i relaksu.

Obiekt 1 obejmuje teren przy ulicy Kolejowej (Staw Warszawianka), całkowita powierzchnia 0,8420 ha. Obiekt 2 to Skwer przy ulicy Świdnickiej. Obiekt 3 to Park Miejski przy ul. Krótkiej, całkowita powierzchnia 2,2381 ha. Obiektem 4 jest trasa spacerowa wzdłuż Pełcznicy, całkowita powierzchnia 3,377 ha. Obiekt 5 to teren przy ul. Rekreacyjnej (Ośrodek Sportowy), całkowita powierzchnia 5,1506 ha. Obiekt 6 obejmuje teren przy ulicy Wiejskiej (Skwer Śnieżka), całkowita powierzchnia 0,1795 ha. Obiekt 7 to teren przy ulicy Dąbrówki (Park osiedlowy), całkowita powierzchnia 0,3528 ha. Obiektem 8 jest teren przy ulicy Dąbrówki Park Sportowy, całkowita powierzchnia 2,12 ha. Obiekt 9 to teren przy ulicy Łącznej 49 (Park historyczny), całkowita powierzchnia 0,9326 ha. Teren położony jest w sąsiedztwie rzeki Pełcznicy. Obiekt 10 to trasa spacerowa – ulica Spacerowa (w stronę Książa), całkowita powierzchnia 0,9491ha. Obiekt 11 to Park przy ulicy Jeleniogórskiej (dawny cmentarz), całkowita powierzchnia 1,3203 ha. Obiekt 12 obejmuje teren przy ulicy Ciernie (Boisko sportowe), całkowita powierzchnia 1,3610 ha.

23) Więcej zieleni i lepsze powietrze dla Płocka

7 mln zł unijnej dotacji otrzyma Gmina Miasto Płock z Funduszu Spójności, wspierającego POIiŚ 2014-2020 (działanie 2.5). Pieniądze te przeznaczy na więcej zieleni i poprawę jakości powietrza miejskiego. Projekt pochłonie ponad 13,6 mln zł.

Zakres projektu, który będzie realizowany do 30 listopada 2018 r., obejmuje dwa zadania. Pierwsze to przebudowa Alei A. Roguckiego i zagospodarowanie terenów przyległych do Alei w Płocku. Działanie obejmuje uporządkowanie przestrzeni miejskiej i nadanie jej wypoczynkowo-rekreacyjnego charakteru. Dla zapewnienia tych funkcji planuje się nasadzenie różnego rodzaju roślinności takiej, jak: drzewa, krzewy, roślinność okrywowa, byliny oraz łąki kwietne, trawniki. Zaplanowano wykonanie elementów małej architektury (kaskada wodna, ławki, kosze na śmieci, psie stacje, karmniki, poidła i budki dla ptaków, stojaki na rowery) oraz oświetlenie terenu.

Drugie zadanie dotyczy zagospodarowania Placu Dąbrowskiego przy Wieży Ciśnień w Płocku. Chodzi o zagospodarowanie pasa zielonego w obrębie tego Placu i nadanie mu funkcji zielonego skweru poprzez wyznaczenie nowego szpaleru drzew w sposób umożliwiający wyeksponowanie odrestaurowanej Wieży Ciśnień.

24) W Gdańsku powstaje kompleksowy zakład gospodarowania odpadami

W ciągu sześciu lat w Gdańsku powstanie zakład termicznego przekształcania odpadów komunalnych, którego moc przerobowa wyniesie 160 tys. ton rocznie. System zagospodarowania odpadów obejmie ponad milion mieszkańców Gdańska i okolicznych gmin. Inwestycję, która zakończy się w roku 2021, wsparł Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dotacją ponad 353 mln zł z unijnego Funduszu Spójności.

Prace związane z rozwojem gdańskiej gospodarki odpadami komunalnymi przewidziano na lata 2016-2021. Koszt całkowity przedsięwzięcia opiewa na sumę prawie 644 mln zł. Przyznane dofinansowanie (353 mln zł) będzie pochodziło z budżetu działania 2.2 *Gospodarka odpadami komunalnymi* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w ramach II osi priorytetowej

Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, którą NFOŚiGW wdraża w porozumieniu i zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska.

Umowę w sprawie dotacji 25 kwietnia 2018 r. w siedzibie Narodowego Funduszu w Warszawie zawarli: Wiceprezes Zarządu NFOŚiGW Dominik Bąk i Prezes Zarządu Sp. z o.o. Port Czystej Energii Bartosz Piotrusiewicz. Gdański projekt będzie realizowany w formule PPP (partnerstwo publiczno-prywatne). Beneficjent w najbliższym czasie planuje podpisać umowę z wykonawcą, którym będzie konsorcjum firm: ASTALDI S.p.A. (Lider), TM.E S.p.A. Termomeccanica Ecologia, TIRU S.A.

Przedsięwzięcie obejmuje budowę nowego zakładu termicznego przekształcania odpadów o przepustowości nominalnej 160 tys. Mg/rok (ton rocznie) przy wartości opałowej 11 MJ/kg. Zakład będzie przystosowany do termicznego przekształcania komunalnych i tzw. resztkowych odpadów komunalnych (frakcji energetycznej wydzielonej z odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych). Planowana instalacja została przewidziana w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami województwa pomorskiego do obsługi regionów Północnego, Zachodniego i Wschodniego.

Wniosek beneficjenta przewiduje także towarzyszące działania informacyjno-edukacyjne związane z gospodarką odpadami. Chodzi między innymi o przeprowadzenie badań społecznych na próbie reprezentatywnej, wykonanie ulotek, broszur, plakatów, zeszytów edukacyjnych, opracowanie wkładek i ogłoszeń prasowych oraz zorganizowanie seminariów i warsztatów dla społeczności lokalnej.

25) Związek Gmin Karkonoskich inwestuje w linie technologiczne i system segregacji odpadów

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 15 marca 2018 r. podpisał umowę ze Związkiem Gmin Karkonoskich na unijne dofinansowanie modernizacji i rozbudowy linii technologicznych zagospodarowania odpadów komunalnych oraz systemu segregacji odpadów.

Źródłem dotacji (ponad 10 mln zł) będzie działanie 2.2 *Gospodarka odpadami komunalnymi* w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Koszt przedsięwzięcia to kwota przeszło 18 mln zł. Inwestycja będzie realizowana do końca 2019 r., począwszy od 1 stycznia 2014 r.

W ramach projektu zaplanowano budowę hali technologicznej zasobni wysegregowanych odpadów oraz adaptację boksów magazynu zewnętrznego do kompostowania na terenie Karkonoskiego Centrum Gospodarki Odpadami. Wybudowana w ramach projektu instalacja pozwoli na dodatkowe przetwarzanie ok. 8 tys. Mg/rok odpadów.

26) Krosno inwestuje w unowocześnienie gospodarki odpadami

W ramach dofinansowania z działania 2.2 *Gospodarka odpadami komunalnymi*, II oś priorytetowa Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Krosno podejmie się pierwszego etapu projektu pn. „Zintegrowany System gospodarki odpadowo-energetycznej w Regionie Południowym województwa podkarpackiego”. Umowę w tej sprawie podpisał NFOŚiGW 30 listopada 2017 r.

Projekt obejmuje modernizację gospodarki odpadowej dla Krosna i 20 gmin Regionu Południowego. Koszt całkowity inwestycji to ponad 64 mln zł, dofinansowanie ze środków UE wyniesie ponad 35,3 mln zł.

Głównym celem przedsięwzięcia jest dostosowanie systemu zagospodarowania odpadów na terenie obszaru objętego projektem do wymogów prawa unijnego i krajowego, poprzez wdrożenie

technologię optymalizujących przetwarzanie odpadów komunalnych z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami (w pierwszej kolejności wydzielenie frakcji nadających się do recyklingu, w drugiej – wydzielenie frakcji w celu odzysku energetycznego, w trzeciej – stabilizacja przed składowaniem).

Projekt przewiduje modernizację części mechanicznej oraz biologicznej instalacji. Zrealizowany zostanie także nowy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Duży nacisk położono na wykorzystanie nowoczesnych i sprawdzonych technologii, zgodnych z wymaganiami BAT, zapewniających hermetyzowanie procesów technologicznych przetwarzania odpadów (w szczególności odpadów biologicznych), oczyszczanie powietrza poprocesowego, automatyzację pracy instalacji, a przede wszystkim bezpieczeństwo inwestycji dla otoczenia.

Jest to inwestycja niezwykle ważna dla tamtejszego regionu, instalacja obsługiwać będzie 20 gmin zamieszkałych przez ok. 240 tys. osób. Gminy objęte projektem zawarły w tym celu porozumienia z Miastem Krosno i tym samym przekazały swoje zadania z zakresu zagospodarowania odpadów.

Inwestycja realizowana będzie w mieście Krośnie w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów posiadającym status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), zarządzanej i eksploatowanej przez MPGK Krosno Sp. z o.o., której 100% udziałowcem jest Gmina Miasta Krosna. Zakończenie inwestycji nastąpi w I kwartale 2021 r.

W ramach projektu przewiduje się również działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz promowaniu przygotowania odpadów do ponownego użycia, w tym zarówno działania inwestycyjne (jak budowa nowoczesnego PSZOK ze ścieżką edukacyjną, punktem napraw/przygotowania do ponownego użycia, punktem przyjmowania rzeczy używanych niestanowiących odpadu), jak też działania edukacyjne i informacyjne obejmujące cały region gospodarowania odpadami komunalnymi.

27) Powstanie 13 Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w województwie wielkopolskim

Za 15 mln zł wybudowanych zostanie 13 nowych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Gmin Związku Międzygminnego „Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi”. Ekologiczne przedsięwzięcie wesprze NFOŚiGW przeznaczając na ten cel ponad 10 mln zł z unijnego działania 2.2 *Gospodarka odpadami komunalnymi*.

Beneficjentem projektu jest Związek Międzygminny Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Pile (województwo wielkopolskie), który do końca 2018 r. zamierza wybudować 13 Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Będą one zlokalizowane na terenie Gmin – Członków Związku Międzygminnego „Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi”, w następujących miejscowościach: Brzeźno, Grajewo, Drawsko, Jastrowie, Kaczory, Krajenka, Krzyż Wielkopolski, Miasteczko Krajeńskie, Okonek, Piła, Ujście, Wieleń, Wyrzysk.

Celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych podlegających składowaniu poprzez racjonalizację systemu gospodarki odpadami, w tym w szczególności przez zapewnienie właściwej infrastruktury do zagospodarowania odpadów. Będzie to kosztowało w sumie 15 144 917,18 zł, przy czym unijne dofinansowanie opiewa na sumę 10 465 999,68 zł.

Spodziewane efekty ekologiczne wielkopolskiej inwestycji to: 1001 Mg/rok mocy przerobowej zakładu zagospodarowania odpadów; 173 489 osób objętych systemem zagospodarowania odpadów oraz 13 Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Umowę w sprawie unijnej dotacji podpisano 31 sierpnia 2017 r. w siedzibie NFOŚiGW. Ze strony Narodowego Funduszu obecny był Roman Wójcik – Wiceprezes, a beneficjenta reprezentowali: Małgorzata Sypuła – Przewodnicząca Zarządu Związku, Jacek Bogusławski – Zastępca Przewodniczącej oraz Elżbieta Hildebrandt – Główna Księgowa w Biurze Związku.

– Zaletą wielkopolskiego projektu jest jego skala. To duże i kompleksowe przedsięwzięcie, obejmuje zarówno duży obszar, jak i pokaźną liczbę mieszkańców. Właśnie na takich efektywnych i zintegrowanych inicjatywach zależy Narodowemu Funduszowi, który w przyznawaniu dofinansowania bierze także pod uwagę wymiar ekonomiczny i ekologiczny projektów – podkreślił Roman Wójcik, Wiceprezes NFOŚiGW.

28) Budowa miejskich PSZOK-ów w Bydgoszczy

W marcu 2017 r. rozpoczęła się rozbudowa miejskich Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy i prace w tym zakresie potrwać do końca 2018 r. Działania umożliwiła unijna dotacja – 5,7 mln zł – którą udostępnił Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na podstawie umowy zawartej z miastem w dniu 24 marca 2017 r.

Źródłem dofinansowania jest działanie 2.2 *Gospodarka odpadami komunalnymi* w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Koszt inwestycji to 8,2 mln zł.

Projekt polega na budowie trzech miejskich PSZOK, zlokalizowanych na terenie miasta Bydgoszcz. W PSZOK gromadzone będą odpady komunalne selektywnie zbierane, z wyłączeniem zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zawierających azbest. Zbierane będzie 15 frakcji odpadów innych niż niebezpieczne oraz odpady niebezpieczne w ilości 12 frakcji. Poza funkcją podstawową PSZOK pełnić będzie funkcję edukacyjną i informacyjną.

Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów wyniesie 3 100 Mg/rok, a liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów przekroczy 346 tys.

29) Dorzecze Parsęty z dotacją na 10 Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Dzięki unijnemu dofinansowaniu w kwocie 11,5 mln zł zbudowanych zostanie dziesięć Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz dwa „gniazda” (zespół pojemników półpodziemnych) na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty. Umowę dotyczącą działania 2.2 z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 przygotował NFOŚiGW, a podpisano ją 13 lutego 2017 r. w Karlinie.

Całkowity koszt projektu to 16 482 411,25 zł, z czego wydatki kwalifikowane opiewają na kwotę 13 531 602,64 zł, a unijne wsparcie wyniesie 11 501 862,24 zł. Projekt, ze względu na okres kwalifikowania wydatków, musi zakończyć się do 31 grudnia 2019 r.

Umowę na budowę PSZOK-ów w Dorzeczu Parsęty podpisali: ze strony Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Roman Wójcik, Zastępca Prezesa Zarządu, a ze strony beneficjenta – Waldemar Miśko, Przewodniczący Zarządu Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty z siedzibą w Karlinie.

Przedmiot projektu obejmuje budowę Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zespołów pojemników półpodziemnych, tzw. „gniazd” oraz zagospodarowanie terenów, co przełoży się na możliwość odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców, a w dalszej kolejności przekazanie ich do sortowni, gdzie zostaną wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

Przedsięwzięcie obejmie następujące gminy i miasta: Dygowo (PSZOK1), gm. Szczecinek (PSZOK2), Borne Sulinowo (PSZOK3), Gościno (PSZOK4), Karlino (PSZOK5), Grzmiąca (PSZOK6), m. Białogard (PSZOK7), Siemyśl (PSZOK8), Ustronie Morskie (PSZOK9), Postomino (PSZOK10), m. Kołobrzeg (PSZOK11), m. Szczecinek (PSZOK12).

Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz „gniazda” będą dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Godziny otwarcia PSZOK-ów zostaną dostosowane do wymagań lokalnych

społeczności. Tereny PSZOK-ów umożliwią samodzielne dostarczenie odpadów przez mieszkańców i pozostawienie ich w Punkcie. Ponadto w PSZOK-ach powstaną specjalnie wydzielone miejsca, w których mieszkańcy będą mogli pozostawić przedmioty nadające się do ponownego użycia, które w dalszej kolejności trafią do innych osób.

Celem ogólnym projektu jest poprawa stanu środowiska poprzez ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów komunalnych na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty i gmin sąsiednich. Budowa Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przyczyni się do osiągnięcia celu ogólnego, istotnego z punktu widzenia środowiska naturalnego, społeczeństwa i regionu objętego oddziaływaniem inwestycji w kategoriach długoterminowych.

Wniosek pn. „Budowa Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty” został złożony do NFOŚiGW w ramach pierwszego konkursu ogłoszonego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, priorytet II *Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, działanie 2.2. Gospodarka odpadami komunalnymi*.

30) Rozbudowa sieci ekoportów w Szczecinie

Przedsięwzięcie pn. „Rozbudowa sieci EKOPORTÓW wraz z wyposażeniem i usprawnienie systemu obsługi mieszkańców Gminy Miasto Szczecin” zostanie dofinansowane kwotą ponad 2,6 mln zł z unijnej dotacji POIiŚ 2014-2020 przy całkowitym koszcie projektu blisko 5,5 mln zł. Umowę w tej sprawie podpisano 26 stycznia 2017 r.

Projekt ma na celu rozbudowę sieci Ekoportów – punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych wraz z wyposażeniem i usprawnienie obsługi mieszkańców Gminy Miasto Szczecin. Przedsięwzięcie przewiduje budowę kompleksu obiektów przy ul. Arkońskiej 39-40 (narożnik z ul. Harcerzy) wraz z towarzyszącą infrastrukturą. W skład obiektu wchodzi budynek socjalno-biurowy, budynek magazynowy, budynek warsztatowo-garażowy, dwie wiaty na kontenery. Moc przerobową zakładu zagospodarowania odpadów oszacowano na 586 Mg/rok, a liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów wyniesie ponad 401 tys. osób. Okres realizacji tego przedsięwzięcia rozpoczął się w kwietniu 2016 r. i skończył w sierpniu 2017 r.